

Моніторинг окупаційних телеграм-каналів

у Херсонській, Запорізькій, Луганській та Донецькій областях

1 - 30 квітня 2024 року

Авторка

Ольга Білоусенко - аналітикиня, дослідниця дезінформації.

Дизайн

Вероніка Віноградова

Документ підготовлено Школою політичної аналітики НаУКМА за підтримки Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Раєт в Україні. Зміст цієї публікації є винятковою відповідальністю Раєт та його партнерів і не обов'язково відображає погляди USAID або уряду США.

Ключові меседжі окупаційних ТГ-каналів

Основні дані про звіт

Звіт написаний за результатами місячного моніторингу окупаційних телеграм-каналів, які працюють на території тимчасово окупованих Росією областей України — Херсонської, Запорізької, Луганської, Донецької та Криму. До вибірки увійшли 35 каналів, які таргетують контент на всі перелічені території.

Методологія

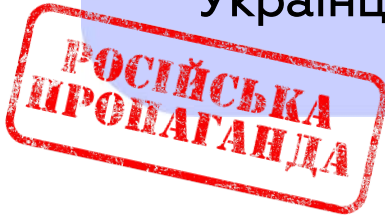
Щоденний моніторинг телеграм-каналів, які працюють на тимчасово окупованих Росією територіях (як новоокупованих — із 2022 року, так і тих, які були окуповані у 2014) або на звільнених від 2022 року. Період моніторингу — від серпня 2023 року. Тобто йдеться передусім про окупаційні телеграм-канали. Під окупаційними телеграм-каналами маємо на увазі ті, що орієнтовані на тимчасово окуповані території України, зокрема, в назві чи описі яких є згадка конкретного міста або регіону України, які перебували чи досі перебувають під окупацією з 2014 року; а також населених пунктів, які Росія планує/планувала захопити.

 4095 1428 185 93 58 44 20

 13 9 4

 200.8K 21:27

Українці соромляться власних військових

Пояснення

Росія різними способами намагається дискредитувати українську армію. Зокрема, і в очах аудиторії, яка перебуває на тимчасово окупованих територіях. Автори окупаційних телеграм-каналів регулярно продукують різні меседжі про українську армію – її слабкість, неможливість воювати, прояви нацизму тощо. Цього разу з'явився меседж, що українці соромляться власної армії. Такі висновки автори телеграм-каналів роблять на основі новин про перефарбування стели при в'їзді в Донецьку область. Мовляв, українці зафарбували написи на стелі, які залишали українські військові протягом 10 років, бо соромляться їх і ненавидять. Насправді перефарбування стели – приватна ініціатива, яка викликала обурення в українському суспільстві. Більшість вважає, що ініціатори зруйнували фактично історичну пам'ятку, адже на стелі були написи, які залишали українські військові впродовж 10 років російсько-української війни.

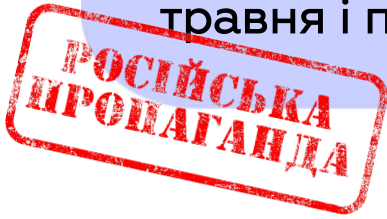
Такий меседж може бути особливо небезпечним, оскільки він може впливати на психологічний стан військових та суспільства в цілому, знижуючи віру в власні сили та мотивацію до захисту країни.

Області: Запорізька, Донецька, Луганська, Херсонська, Крим.

Цитата/приклад

Допис про ситуацію зі стелою

На окупованих територіях готуються до 9 травня і проводять акцію "Безсмертний полк"

Пояснення

Упродовж місяця в окупаційних телеграм-каналах з'являлося чимало повідомлень про підготовку до 9 травня – Дня перемоги в Другій світовій війні, який відзначають в Росії. Для Росії це свято має вельми патетичний характер, адже російська пропаганда за допомогою перемоги в Другій світовій, яку буквально присвоїла виключно росіянам, нівелюючи внесок інших держав і народів, плекає в російського суспільства комплекс народу-переможця. Відтак на аудиторію на окупованих територіях російська пропаганда від початку квітня таргетувала дописи про різних ветеранів Другої світової й вела акцію "Безсмертний полк" в онлайн-форматі. У таких дописах розповідали про подвиг росіян у Другій світовій, закликаючи, що народ-переможець не може програти й в будь-якій іншій війні.

Області: Запорізька, Херсонська, Донецька, Луганська, Крим

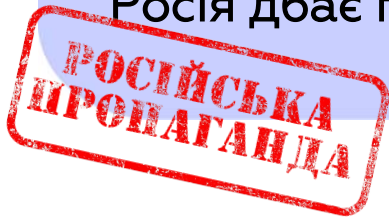
Цитата/приклад

Допис про "Безсмертний полк"

Допис в рамках "Безсмертного полку"

Допис про старт "Безсмертного полку" в Маріуполі

Росія дбає про дітей на окупованих територіях

Пояснення

Також впродовж місяця багато дописів стосувалися так званого хорошого ставлення Росії до дітей на окупованих територіях. Автори телеграм-каналів трансливали, що це проявляється в тому, що Росія влаштовує різні акції та атракції для дітей на окупованих територіях, відновлює дитячі табори, будує дитячі поліклініки тощо та розбудовує різноманітну інфраструктуру саме для дітей. У таких дописах інколи зазначається, що в той час поки Україна та її армія лише руйнують, Росія – відбудовує і дбає про дітей.

Області: Запорізька, Херсонська.

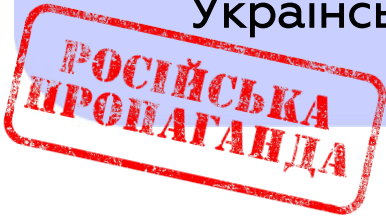
Цитата/приклад

Старт акції "Орлята" на окупованій території

Допис про стоматологічний кабінет для дітей

Допис про будівництво і відновлення дитячих таборів

Українська армія помирає зсередини

Пояснення

Цей меседж також виник в рамках кампанії з дискредитації української армії. Росія прагне переконати аудиторію, що українська армія слабе й не готова воювати. Такого враження автори телеграм-каналів намагаються досягти за допомогою повідомлень про мобілізацію й небажання українців воювати, про українських солдатів, які готові стати дезертирами і шкодити самі собі, лиш би не служити в армії. Також регулярно з'являються повідомлення, в яких дискредитують й командування української армії.

Області: Запорізька, Херсонська, Донецька, Луганська.

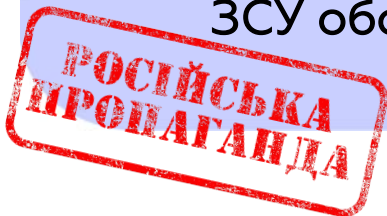
Цитата/приклад

Допис про те, що "українська армія програє"

Допис про "смерть української армії"

"Допис про солдатів ЗСУ, які "мріють, щоб їм відірвало ногу"

ЗСУ обстрілює окуповані території

Пояснення

Такий меседж є традиційним й зустрічається в окупаційних телеграм-каналах щомісяця. Переважно він таргетується на аудиторію окупованої Херсонщини. Російська пропаганда намагається демонізувати українську армію й зобразити її такою, яка знущається з цивільного населення, обстрілює цивільну інфраструктуру тощо. Подібні дописи добре лягають у великий та поширений російський наратив про "Україну, яка 10 років обстрілювала Донбас". Мовляв, Україна йде далі і готова знущатися з цивільних та регулярно робить це.

Області: Запорізька, Херсонська, Донецька, Луганська.

Цитата/приклад

Допис про "застосування армією хімічної зброї"

Допис про "обстріли Херсонщини"

"Україна наносить удари на окуповану територію"

Школа
Політичної Аналітики
НаУКМА

School
for Policy Analysis
NaUKMA

